

Dosarul nr. 2ra-1479/2021

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Fălești, (jud. L. Trocin)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, D. Corolevschi, O. Mironov)

ÎNCHEIERE

20 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Glavmorex Agro”, reprezentată de Andrian Moroi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Crudu Vasile împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Glavmorex Agro” privind repunerea în termen, încasarea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Glavmorex Agro”, a fost casată parțial hotărârea din 09 februarie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești,

c o n s t a t ă:

La 21 decembrie 2020, Vasile Crudu a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „Glavmorex Agro” privind repunerea în termen, încasarea prejudiciului material în sumă de 8737, 77 de lei, a prejudiciului moral în sumă de 30000 de lei, a îndemnizației pentru concediul medical în mărime de 17895, 31 de lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 3500 de lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, în luna noiembrie 2018 activa în calitate de șofer la o companie din or. Bălți și în una din zile a fost contactat de către directorul S.R.L. „Glavmorex Agro”, Moroi Ion, care i-a propus să lucreze în cadrul S.R.L. „Glavmorex Agro” în calitate de șofer de cursă lungă pentru transportarea mărfurilor. Având o vechime în muncă de conducător auto profesionist de mai bine de 35 ani, la sfârșitul lunii noiembrie 2018, a venit la sediul S.R.L. „Glavmorex Agro” din s. Ilenuța, r-nul Fălești unde a discutat cu directorul Moroi Ion cu care au convenit că se angajează ca șofer de cursă lungă cu un salariu pentru fiecare cursă de transport a mărfurilor în România de 3000 de lei, care putea fi executată într-o săptămână.

A susținut că, pentru a fi angajat i-a prezentat lui Ion Moroi, în prezența altor specialiști de la S.R.L. „Glavmorex Agro,” carnetul de muncă, permisul de conducere, certificatul medical și alte acte, dar peste o săptămână i le-a întors și i-a spus că este angajat începând cu 01 noiembrie 2018. Contract individual de muncă directorul S.R.L. „Glavmorex Agro”, Ion Moroi, nu i-a dat să semneze, la fel și ordin de angajare la lucru nu a semnat, însă considera că este angajat la lucru oficial și legitim.

A susținut reclamantul că, cu automobilul de model MAN, care aparținea S.R.L. „Glavmorex Agro”, săptămânal, transporta diferite mărfuri în România și pentru fiecare cursă primea de la S.R.L. „Glavmorex Agro” câte 3 000 de lei, adică lunar salariul era de 12 000 de lei. Deoarece, practic era la lucru în cursă de zi și noapte din care motiv nu putea respecta regimul normal de alimentație și odihnă, în luna iulie 2019 s-a îmbolnăvit și la 13 iulie 2019 a fost spitalizat la IMSP „Spitalul Clinic Bălți”, secția chirurgie I, unde a fost tratat până la 16 iulie 2019. La internare în spital s-a depistat că nu dispune de poliță de asigurare obligatorie de asistență medicală conform legii, deoarece S.R.L. „Glavmorex Agro”, unde era angajat, nu l-a asigurat. Pentru 3 zile de spitalizare a achitat din cont propriu 1 427,36 de lei, fapt ce se întrevede din preîntâmpinarea nr. 01.11/28 din 08 august 2019. La 26 iulie 2019 din cont propriu a procurat polița de asigurare obligatorie pentru asistența medicală pentru care a achitat 4522,44 lei din motiv că nu avea posibilitate să se trateze în continuare, fiindcă nu era asigurat de către S.R.L. „Glavmorex Agro” fapt ce rezultă din xerocopia ordinului de încasare a numerarului din 26 iulie 2019. De la 01 august 2019 până la 08 august 2019 din nou a fost internat în IMSP „Spitalul Clinic Bălți”, fapt ce rezultă din trimiterea-extras din 07 august 2019. Deoarece starea sa de sănătate se înrăutățea, la recomandarea medicilor, a trecut investigațiile corespunzătoare și a fost îndreptat la Institutul oncologic, unde a fost operat. Din chitanța de plată nr. 86t din 13 iulie 2019 urmează că pentru lumogramă a achitat 60 lei, iar din chitanța de plată nr.906 din 12 septembrie 2019 urmează că pentru investigații medicale a achitat 87 lei. După operație s-a tratat ambulatoriu, iar la 23 octombrie 2019 a fost încadrat în gradul de dezabilitate accentuat. În toată perioada de tratament ambulatoriu a procurat medicamente pentru care a achitat în total suma de 2640,97 lei, fapt confirmat prin bonurile de plată. Medicamentele le-a procurat la prescrierea medicului de familie, fapt ce rezultă din fișa medicală a bolnavului, care va fi prezentată la ședința de judecată pentru vizualizare. În total pentru tratament a achitat suma de 4215,33 lei. Pentru procurarea poliței și a medicamentelor a achitat în total suma de 8 737, 77 lei.

A menționat reclamantul că, în luna octombrie 2019 s-a adresat la S.R.L. „Glavmorex Agro” pentru a i se achita suma de bani pentru procurarea poliței de asigurare medicală și pentru procurarea medicamentelor, dar conducerea S.R.L. „Glavmorex Agro” n-a dorit să discute, după ce s-a adresat cu plângere la procuratura din or. Fălești, care a adresat plângerea la Inspekția Teritorială de Muncă Bălți. La 11 noiembrie 2019 prin scrisoarea nr. 230 de către Inspekția Teritorială de Muncă Bălți a fost informat că angajatorul S.R.L. „Glavmorex Agro” a admis utilizarea muncii nedecarate în privința sa în perioada decembrie 2018-iunie 2019 prin ce a încălcat prevederile art.71 din Codul Muncii. Acest fapt se rezultă din copia procesului-verbal de control al Inspekției Teritoriale de Muncă Bălți nr.BL-189 din 11 noiembrie 2019.

În luna ianuarie 2020 a primit de la Judecătoria Bălți sediu Fălești copia hotărârii din 05 decembrie 2019, conform căreia Andrian Moroi, fiind persoană cu funcție de răspundere la S.R.L. „Glavmorex Agro”, a fost recunoscut vinovat în săvârșirea contravenției prevăzute de art.551 din Codul Contravențional fiindu-i aplicată pedeapsa cu amendă în mărime de 150 u.c. echivalent cu 7500 de lei. Reieșind din hotărârea menționată supra și considerând că, Andrian Moroi la momentul angajării sale la lucru îndeplinea temporar funcția de director al S.R.L. „Glavmorex Agro”, cu atât mai mult că, în hotărârea indicată supra se indica că, dânsul era responsabil de încheierea contractului individual de muncă, a intentat acțiunea civilă privitor la

încasarea prejudiciului material și moral de la Andrian Moroi și nu de la S.R.L. „Glavmorex Agro”. De asemenea, prima instanța și instanța de apel au statuat că, Moroi Andrian Ivan nu poate răspunde delictual în privința prejudiciului cauzat de către angajator, doar angajatorul urmează să răspundă pentru cauzarea prejudiciului material și moral salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de muncă, dar nu alți salariați ai angajatorului, fapt ce se întvede din decizia Curții de Apel Bălți din 08 octombrie 2020.

Totodată, aflându-se în spital și la tratament ambulatoriu, fiind angajat la S.R.L. „Glavmorex Agro” și nefiind concediat, consideră că, s-a aflat în concediu medical toată această perioadă până la aprecierea gradului de dezabilitate. Pentru perioada de la 13 iulie 2019 până la 23 octombrie 2019 consideră că s-a aflat în concediu medical și urma să primească indemnizația pentru acest concediu medical. Deoarece, S.R.L. „Glavmorex Agro” nu l-a angajat oficial și n-a transferat contribuțiile necesare în bugetul asigurărilor sociale de stat, consideră că indemnizația pentru concediul medical urmează să fie achitată de către pârâtul S.R.L. „Glavmorex Agro”, care era obligat să facă transferul contribuțiilor necesare. Quantumul indemnizației pentru 101 zile de concediu medical (13 iulie-22 octombrie 2019) constituie suma de 17 895,31 de lei, calculată conform Legii nr.289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, luând ca bază salariul lunar de 12 000 de lei.

Astfel, a susținut reclamantul că, prin nerespectarea cerințelor legale de angajare a sa în câmpul muncii în calitate de șofer de cursă lungă, S.R.L. „Glavmorex Agro” i-a cauzat un prejudiciu material în sumă totală de 26633,08 de lei, care urmează a fi încasat din contul S.R.L. „Glavmorex Agro” în beneficiul său.

A mai menționat reclamantul că, în afară de prejudiciul material cauzat, pârâtul S.R.L. „Glavmorex Agro” prin comportamentul său i-a cauzat și un prejudiciu moral, deoarece aflând că a fost angajat neoficial la muncă a avut mari suferințe fizice și psihice, care au dus la înrăutățirea stării sale de sănătate, a suportat două atacuri de cord, a fost puternic afectat psihic, era foarte emoționat, fiind foarte bolnav și pasibil de a rămâne fără surse de existență, fiind nevoit să se adreseze la procuratură pentru a i se apăra drepturile. Toate acestea au dus la aceia că foarte mult suferă și până în prezent nu-și poate reveni, deoarece a primit o traumă psihică, exprimată prin incomodități, nesomn, dureri de cap, retrairi sufletești și stresuri. Din aceste motive, a considerat că, S.R.L. „Glavmorex Agro” i-a cauzat o daună morală importantă pe care o evaluează la suma de 30000 lei din care motiv, conform legii, pârâtul urmează să i-o recupereze.

Astfel, din motiv că, cerința de încasare a prejudiciului material în mărime de 8737,77 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 30000 de lei nu se încadrează în termenul de prescripție de 3 luni prevăzut de art. 355 alin. (1), pct. a) din Codul muncii, consideră că acest termen l-a omis din motive întemeiate, fiindcă s-a aflat la tratament, după ce s-a adresat la procuratură pentru stabilirea vinovăției în cauzarea prejudiciului și în instanțele de judecată. Din aceste motive consideră că sunt temeiuri legale de a repune această cerință în termenul de prescripție conform art. 355 alin. (2) Codul muncii.

În drept, reclamantul a făcut trimitere la prevederile art. 71, 10, 58, 123, 329, 331 și 355 din Codul muncii, art. 1998, 2036 și 2037 din Codul civil, precum și prevederile recomandărilor CSJ nr. 6 „privind satisfacția echitabilă”.

Prin hotărârea din 09 februarie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Fălești, cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Crudu, a fost admisă parțial. A fost încasat din contul S.R.L. „Glavmorex Agro” în beneficiul lui Vasile Crudu prejudiciul material în sumă de 8722,77 de lei, prejudiciul moral în sumă de 50000 de lei, cheltuielile de judecată 3500 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. A fost încasat din contul S.R.L. „Glavmorex Agro” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 899 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 22 februarie 2021, S.R.L. „Glavmorex Agro”, reprezentată de Andrian Moroi, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 09 februarie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Fălești, iar la 16 aprilie 2021 a depus apel motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de S.R.L. „Glavmorex –Agro”. A fost modificată hotărârea din 09 februarie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Fălești, prin micșorarea cuantumului prejudiciului moral încasat din contul SRL „Glavmorex –Agro” în beneficiul lui Vasile Crudu de la 50000 de lei la 10000 de lei. În rest a fost menținută hotărârea primei instanțe.

În susținerea soluției instanța de apel a aplicat prevederile art. 5 lit. a), k), l), m), n) și s), art. 9 alin. 1) lit. a), f), g), e), l), m), n), o) și alin. 11, art. 76 lit. b), 354 lit. d) din Codul muncii, precum și prevederile art. 2), 4), 5) a Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289-XV din 22 iulie 2004 și a stabilit că, prima instanță, a admis justificat acțiunea în latura recuperării prejudiciului material în sumă de 8722, 77 de lei.

Ceea ce ține de prejudiciul moral în sumă de 50000 de lei, instanța de fond la fel l-a admis, ținând cont de toate suferințele suportate de reclamant din vina neîndeplinirii obligațiilor angajatorului S.R.L. „Glavmorex Agro” în persoana administratorului Moroi Ion.

Potrivit art. 2037 alin. (1) Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate; (2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate; (3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Instanța de apel a statuat că, Codul civil definește prejudiciul moral prin conceptul de suferințe, care pot fi: fizice - durere a corpului ori a unui organ, pe plan medical manifestate adesea printr-o boală ori altă condiție medicală adversă; și psihice - retrairi emotiv-volitive ale omului manifestate prin sentimente de umilire, iritație, apăsare, ură, rușine, disperare, disconfort, etc.

La fel, instanța de apel a notat că, pentru a admite acțiunea în despăgubirea prejudiciului moral, trebuie întrunite următoarele condiții: - suportarea unui prejudiciu moral; - fapta ilicită recunoscută de lege ca fiind una care atrage despăgubirea

prejudiciului, iar obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferințelor psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza căror acțiuni (inacțiuni) i-au fost cauzate suferințe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că, prejudiciul moral stabilit de către instanța de fond este exagerat de mare, ceea ce în opinia instanței servește drept temei legal de a modifica cuantumul prejudiciului moral încasat din contul SRL „Glavmorex –Agro” în beneficiul lui Crudu Vasile în sensul micșorării acestuia de la 50000 de lei la 10000 de lei, ținând cont de aspectele enumerate supra.

La fel, instanța de apel a reținut că, prima instanță aplicând prevederile art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, corect a conchis că, reclamantul a fost asistat de către avocatul Stănilă Constantin, conform mandatului (f.d. 3), iar pentru serviciile de asistență juridică acesta a suportat suma de 3500 de lei (f.d. 38), iar această sumă justificat a fost încasată în beneficiul reclamantului din contul pârâtului ca fiind reală, necesară și rezonabilă, iar potrivit art. 98 din Codul de procedură civilă, taxa de stat, de a cărei plată a fost scutit reclamantul, urmează a fi încasată de la pârât, din care considerente justificat a fost încasat din contul S.R.L. „Glavmorex Agro” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 899 de lei.

La 14 iulie 2021, SRL „Glavmorex –Agro”, reprezentată de Andrian Moroi a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că, soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 17 iunie 2021, prin urmare, recursul declarat la 14 iulie 2021, se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 06 septembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a expedit intimatului copia recursului și l-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Până la data examinării admisibilității recursului, intimatul nu a depus referință prin care să-și exprime opinia referitor la recursurile declarate.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de S.R.L. „Glavmorex Agro”, reprezentată de Andrian Moroi nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de S.R.L. „Glavmorex Agro”, reprezentată de Andrian Moroi ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Glavmorex Agro”, reprezentată de Andrian Moroi, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru